

concello da Veiga

Martiniño e o LOBO

de Pena Trevinca

(un conto na Rede Natura)

Martiño e o LOBO de Pena Trevinca

(Un conto na Rebe natura)

MARTIÑO E O LOBO DE PENA TREVINCA

EDITA

Concello de A Veiga

AUTOR

Antonio Fernández Pena (Cholo)

ILUSTRACIÓNS

Eduardo Martín Pita

IMPRESOR

Imprenta Dixital S.L.

DEPÓSITO LEGAL: OJ 198-2007

Este libro é un agasallo do Concello da Veiga e vai dirixido a todol@s meniñ@s da Veiga que aínda non coñecen Pena Trevinca para que cando medren recoñezan picos e penedos, ríos e regatos, árbores, flores e todos os animais da serra e así poidan transmitir ás xeracións vindeiras a importancia de conservar a natureza.

Tamén a todol@s nen@s que queiran coñecer e conservar Pena Trevinca.

Fernando Fernández Yáñez
Alcalde da Veiga

concello da Veiga

**iMartino!, iMartino!, son as sete,
levanta que o teu pai te esta a
esperar Para almorzar.**

Ainda é noite en Vilanova, unha pequena aldea ao pé dos montes de Pena Trevinca. É novembro e o tempo ameaza con nevar.

Ring, ring, ring, soa o despertador na última casa do pobo, esa que está cara ás antigas e abandonadas minas de wólfam.

iMartino!, iMartino!, son as sete, levanta que o teu pai te está a esperar para almorzar.

Martino é un neno de doce anos e está moi ilusionado porqué o fin conseguiu que o seu pai lle permitise acompañalo nunha cazaría de corzos. Por fin poderá ver cazar e poderá coñecer todo o que o seu pai lle contou sobre a caza e os animais do monte. Ademais acompañaraos Lula, a cadelinha coa que Martino adoita pasear cando chega do colexio e que moitas mañás salta a súa cama para espertalo e xogar con el.

Nos arredores do pobo reúnense todos os cazadores. Os cans ladran e saltan, os cazadores comentan sobre o tempo que ameaza con nevar e repártense os lugares de caza. Todos están moi contentos e ilusionados co día que se avexia.

O pai de Martino e un grupo de cazadores tócalles a zona do Pico Maluro. O chegar á Poula de Campo Raso, un outeiro entre o Pico Maluro e o Lombo do Roncín, tódolos cazadores se dispersan en busca dos corzos. O pai de Martino dille o neno que os espere detrás dunhas rochas, que eles chegarán axiña. A Martino gustaríalle acompañar o seu pai e o resto dos cazadores, pero aínda é moi novo.

O pouco, se escoitan moitos disparos e grandes berros indicando por onde corren os corzos. De pronto, no medio dunhas rochas aparece unha fermosa corza que vendo o neno detén a súa carreira temendo que tamén sexa un cazador.

i Lula volve !

i Lula volve !

A Martiño dálle pena a mirada de temor do animal. Durante uns segundos ambos os dous quedan mirándose mutuamente sen saber que facer, de pronto escóitase un ladrido e aparece Lula a cadeliña de Martiño que ladrando e correndo detrás da corza, fai que esta fuxa cara o alto da montaña.

Martiño chama a Lula para que regrese, pero a cadela e a corza pérdense entre as rochas e a maleza. ¡Papá! ¡papá!, berra Martiño chamando polo seu pai, ¡papá! ¡papá! repite o eco da montaña. Martiño non sabe se debe de esperar o seu pai e os cazadores ou seguir a súa cadeliña. O final decide seguir a Lula e bota a correr polo sendeiro que se interna no perigoso crestón de Lombo do Roncín. ¡Lula volve! ¡Lula volve! berra Martiño, lonxe, o fondo do sendeiro escóitanse os ladridos da cadeliña perseguindo a corza.

Mentres se interna cada vez máis na montaña, Martiño recorda que o seu pai lle advertiu moitas veces sobre os seus perigos, do risco de perderse só, da noite que envolve e extravía a aqueles que non coñecen ben os seus sendeiros. Con algún temor pensa que non está a facer o correcto. De novo os ladridos da súa cadela moi afastados xa, fano esquecer as recomendacións do seu pai, ¡Lula volve! ¡Lula volve!.

Nin rastro da súa cadela. Tampouco se escoitan os seus ladridos. O silencio invádeo todo. Martiño séntese impresionado pola beleza da paisaxe. Foron moitas as veces que escoitou o seu pai falar das montañas de Trevinca, e polas descrições que lle fixo, cre recoñecer o fondo, a maior altura de Galicia, Pena Trevinca. No colexio dixéronlle que cos seus 2.127 metros de altitude representaba o teito da nosa terra galega. O seu pai prometeulle levalo algún día e agora, aí tiña a montaña diante del. Martiño pensa que podería dicirlle a todos que a subira só e sen axuda de ninguén. O seu pai sentiríase orgulloso del e ademais tamén podería lucirse contándollo os seus compañeiros do colexio en A Veiga.

Mentres camiñaba en dirección o cumio, Martiño comezaba a dudar de se estaría acertada a súa decisión. O seu pai díxolle que quedase detrás da pedra e el non lle había feito caso. Ben, pensou Martiño, espero que non se enfade moito. Explicareille que tiña que ir buscar a Lula e ademais gustaralle saber que subín a Pena Trevinca.

O ceo antes gris, comezou a escurecer e comezaron a caer unhas pequenas boliñas de neve, pero xa faltaba moi pouco e o cume estaba á vista, iteño que chegar como sexa!, repetíase Martiño.

A chegada o cumio de Pena Trevinca non foi como pensaba Martiño. As pequenas boliñas de neve deron paso a unhas grandes folepas que rapidamente branquexaban o monte e tamén a cruz que un raio derrubou fai xa moitos anos. Isto non me gusta nada!, pensou o neno. Decidido, descendeu tan rápido como puido, pois a noite avanzaba e a neve xa cubría o terreo pintándoo de branco.

¡Non me será difícil volver polo mesmo camiño ata os coches! Pensaba Martiño. ¡Ben, agora debería atopar unha pequena subida ata o comezo do crestón, pero a neve que está a caer non me deixa ver o camiño! ¡Seguirei andando sempre cara adiante!, repetía o neno dándose ánimos.

A escuridade e a neve pouco a pouco fóronse facendo donos da montaña. A Martiño cada vez resultáballe máis canso camiñar e a noite e o frío intenso comezaban a desmoralizalo neno. Martiño por primeira vez sentiu medo. Non sabía onde estaba, e o descenso se complicaba cada vez máis. Agora non podía volver cara arriba e non lle quedaba máis remedio que continuar baixando por aquela especie de canle, agarrándose como podía ás pedras e os arbustos que saían das rochas.

No medio da noite escoitouse o ouveo dun lobo

Martiño pensou na súa nai e no seu pai, seguramente estarían a buscalo moi preocupados, quizais se berrase forte poderían escoitalle, ¡papá, mamá son Martiño!, ¡papá, mamá son Martiño!. No medio da noite escoitouse o ouveo dun lobo contestando o neno.

¡Un home perdido na montaña!, fóronse repetindo uns a outros os animais do monte. A corza que horas antes lograra fuxir dos cazadores e da cadela Lula que o perseguía, vía como Martiño canso e con medo se perdía na noite. Os xabaráis ocultábanse, os raposos e o gato montés curiosos, e de lonxe, contemplaban a escena do neno chamando os seus pais.

¡Non temades!, díxolles o lobo. ¡Non é máis cun neno perdido! ¡Non pode facernos dano!. ¿Qué faremos con el?, preguntaron ao lobo os demais animais. Iso non é cousa nosa, contestou o lobo. Os homes estarano a buscar e é moi perigoso achegarse a el, repetiu de novo.

Ben, dixo o xabarán, eu voume ao meu refuxio. Estanme a esperar os meus fillos e non teño por que preocuparme polos humanos, eles perséguenos e cázannos, e o malo que lles pase téñeno ben merecido. ¡Poderíamos axudalo!, dixo a corza. ¡Axudarlle!, ¡Como o imos axudar se cando nos perseguen e nos collen nos quitan a pel para vendela!, berrou o raposo. ¡Pero se so é un neno!, volveu dicir a corza

O lobo, que escoitaba moi serio as opinións dos demais animais, interveu tamén na discusión. "Tedes razón os que dicides que non debemos de axudar o humano. Os homes maltrátannos, son crueis connosco e ademais incumpren as leis que nos protexen, pero tamén ten razón a corza, é un neno e el non ten a culpa do que fan os maiores. Deberíamos darlle unha oportunidade. Se o neno ten bo corazón e nos entende, salvarémoslle a vida. Pero se non é así, o deixaremos á súa sorte". ¡Ben!, -contestaron todos os animais-, "pero ti, lobo, que de todos nós es o máis temido e o máis odiado polos homes, serás o encargado de falar co neno". De acordo, dixo o lobo.

Martiño sentiu un gran temor cando escoitou o ouveo do lobo. Viñeron á súa memoria todas as historias que se contaban del, cando os veciños nas noites de inverno ían o "fiadeiro" na cociña da súa casa. De pronto, escoitou un ruído as súas costas. A poucos metros, entre a suave claridade da neve, viu aparecer un lobo de gran tamaño. O medo fíxolle tremer as pernas impedíndolle correr e o corazón comezou a latexarlle con forza. Martiño colleu un pao que tiña preto para poder defenderse do animal. O lobo mirou fixamente ao neno, os seus ollos brillaban con forza entre a escuridade da noite e o resplandor da neve. Martiño pensou que o lobo se ía botar sobre el, pero pola contra, sentou tranquilamente sobre unha rocha próxima. ¿Quén es e qué fas aquí?, preguntou o lobo. Martiño non podía crer o que estaba a escoitar, case sen folgos contestou: "son Martiño de Vilanova, perdinme

cando baixaba de Pena Trevinca, pero, ¿cómo é posible que fales?, ios animais non poden falar!. Si podemos -dixo o lobo-, o que acontece é que os humanos non tedes ningún interese en falar connosco nin tampouco en coñecer os nosos problemas, soamente cos nenos é máis doado entendernos. Mentres falaban, outros animais ían ocupando sitios o lado e detrás do lobo.

Alí estaban representadas unha grande parte dos animais das montañas de Trevinca. Ademais do lobo, tamén estaban o raposo, o gato montés, o teixugo, a marta, a xineta, corzos, donicelas, e fuíñas, londras, bufos e aves de montaña como as aguias e os voitres. A penas se escoitaban os rozamentos das ás dalgunha das aves ou tamén pequenos movementos dos animais buscando un bo lugar naquela curiosa asemblea.

A Martiño parecíalle imposible o que estaba a ver. Estrañamente, case lle desaparecera o medo ao ver que tódolos animais non se mostraban agresivos, senón todo o contrario, estaban tranquilos e en silencio, esperando que o lobo continuase falando.

¡Ben!, dixo o lobo, queremos preguntarte que razóns tedes os humanos para perseguirnos e acabar connosco. Martiño, intentando que non se notase o seu temor contestou: "os animais salvaxes comédesvos ás ovellas e ás vacas dos pastores e ademais entrades nos galiñeiros para roubar as galiñas. Os labradores din que desfacedes os campos e as colleitas e tamén atacades as perdices que os cazadores coidan nos coutos, por iso vos temos medo e vos perseguimos". Martiño respirou con forza. Non sabía como podían reaccionar os animais con todo o que lles dixeran.

O lobo quedou pensativo deixando pasar algún tempo antes de contestar ao neno. ¡Tes razón!, dixo. É verdade todo o que dis, pero creo que non coñeces as razóns polas que actuamos así. O lobo continuou. Hai moito tempo o home e os animais viviamos nos mesmos sitios. Ocupabamos covas e tobos. As montañas e os bosques protexíannos a todos e proporcionábanos a comida necesaria, mesmo algúns lobos aprenderon a vivir convosco e convertéronse nos cans que agora coidan dos vosos rabaños.

O lobo continuou falando: "Os homes queimades as árbores e ensuciades os ríos. Construídes cidades onde había bosques ocupando un terreo que tamén era noso. Por ese motivo, os animais temos que abandonar as nosas covas e tobos para refuxiarnos nas montañas. Se roubamos algo da vosa comida é porque cada día que pasa resúltanos máis difícil sobrevivir nós e os nosos fillos. Moitos de nós estamos desaparecendo porque ocupades os nosos ríos, bosques e montañas. Mesmo agora, con eses muíños, estades a ocupar o aire no que viven moitas aves.

Tamén estás enganado se dis que vos damos medo. ¡Tódolos animais do bosque ou a montaña incluído eu, fuximos cando vos vemos de lonxe!. ¡Somos nós quen de verdade temos medo!. O único bo que fixestes por nós os animais, polas montañas, polos ríos e polos bosques, é algo que vós chamades Rede Natura.

Se os homes respectades a Rede Natura, animais e plantas poderemos vivir máis seguros nestes espacios naturais. Ademais, tamén as montañas e as súas paisaxes quedarán para sempre protexidos dos estragos e desas altas torres que afean os cumios.

Cando o lobo deixou de falar fíxose un gran silencio. Todos os animais quedaron mirando para o neno esperando as súas palabras.

Martiño quedou uns instantes pensativo mirando cara o chan nevado. Despois levantou a cabeza e mirando ao lobo e aos demais animais, con tristura dixo: "Pídovos perdón por todo o que vos fixemos. Non sabía que os animais salvaxes puidesedes ter sentimentos. Ninguén me explicou que podíades estar tristes ou alegres e sobre todo nunca pensei que nos tiñades tanto medo. Nunca máis vos temerei e pídvos que tampouco me teñades medo a min, porque xamais vos farei ningún dano.

Prométovos, dixo Martiño elevando algo máis a voz, prométovos que se son capaz de chegar á aldea, explicareilles aos meus pais e aos meus amigos que todos vós tedes dereito a vivir e sobre todo a vivir protexidos nas mellores zonas de montaña da Rede Natura. Ademais, cando sexa maior, os meus amigos e eu formaremos un grupo para protexer e coidar dos animais e as plantas das montañas de Trevinca.

¡Prométoo! Dixo Martiño ofrecendo a súa man o lobo.
O lobo lambeu a man do neno e díxolle: ¡Sígueme!

Despois de falar Martiño, tódolos animais comezaron a dar a súa opinión. Algúns dicían que as palabras do neno eran sinceras. Outros as puñan en dúbida dicindo que os animais e os homes nunca poderían convivir. O lobo en silencio, escoitaba atentamente o que uns e outros opinaban. ¡Escoitádeme todos!, dixo o lobo alzando a voz con forza. ¡Eu creo no neno, parece sincero e debemos de axudalo para que el nos axude a nós!. Despois, mirando fixamente a Martiño díxolle: "a nosa intención era deixarte no monte, ao frío e á neve. Pero creo nas túas palabras. Pídoche que fagamos un trato: ti defendes as montañas de Trevinca e os animais que vivimos na Rede Natura e eu salvareite a vida.

¡Prométoo! dixo Martiño ofrecendo a súa man o lobo. O lobo lambeu a man do neno e díxolle: ¡Sígueme!

A neve volvía caer con forza na montaña. O frío e o cansazo impedían que o neno puidese seguir o lobo. O animal dáballe ánimos e dicíalle que se agarrase á súa cola pois a aldea xa estaba moi preto.

O pouco, apareceron as primeiras luces de Ponte. Na aldea escoitábanse voces e ladridos de can. Pouco antes de chegar, o lobo díxolle o neno: "Martiño, eu cumprín a miña parte do trato que era salvarte a vida. Agora ti debes de cumprir o teu. Xa non podo acompañarte máis tempo porque hai moita xente no pobo e parece que queren saír a buscarte". ¡Martiño non te esquezas de nós!. ¡Non me esquecerei!, contestou o neno mentres o lobo se afastaba entre a neve e a noite. ¡Prométocho! ¡Prométocho!, volveu repetir Martiño.

Na aldea, os pais do neno e tódolos veciños de Vilanova e Ponte ían saír a buscalo. Os cans ladraban con forza cando de entre as sombras, a penas sen poder manterse en pé, apareceu Martiño repetindo sen cesar: ¡papá! ¡mamá! ¡un lobo tróuxome o pobo! ¡un lobo salvoume a vida!. Os pais e a xente das aldeas comentaban entre eles. "Pobriño, o cansazo e o frío que cousas máis raras lle fixeron ver". ¡Foi o seu anxo da garda!, murmurou unha anciá.

Esa noite, en Vilanova de Trevinca e antes de quedar durmido placidamente ca súa cadelinha Lula o lado da cama, un neno volvía repetir sincero: "amigo lobo, prométoche que sempre defenderei ás montañas de Trevinca e a tódolos animais e plantas que viven nelas. Tampouco esqueceréi que a REDE NATURA protexerá e coidará da nosa Natureza.

Martiño viviu moitos anos na súa aldea, ademais tamén cumpriu a promesa que lle fixo ao lobo de defender sempre as súas montañas e a tódolos seres que nelas viven. Incluído o home.

FIN

Vilanova de Trevinca, Novembro de 2007.

O PerCorrido De Martiño

concello da Veiga

MARTIÑO E O LOBO DE PENA TREVINCA

EDITA

Concello de A Veiga

AUTOR

Antonio Fernández Pena (Cholo)

ILUSTRACIÓNS

Eduardo Martín Pita

IMPRESOR

Imprenta Dixtal S.L.

DEPÓSITO LEGAL: OU 198-2007

Martiño e o Lobo de Pena Trevinca e unha viaxe a través da Rede Natura 2000. Todos os contos transmiten valores, e este non á ser menos:

O valor de respetar a natureza.

O valor de amala porque ela nos da vida.

O valor de entendela por que de ela nos mantemos.

O valor de disfrutala porque ela nos acolle.

O que non se coñece non se ama e por iso que queremos que coñezas onde vives para que aprendas a amala tua terra.

A beleza da natureza esta en poder imaxinala. Si les este conto vai imaxinando cada persoaxe, cada paisaxe, cada cor, cada olor, vaino creando todo, deixándote levar pola fantasía.

Este privilexio busques onde busques no no vas a encontrar, a veces moita xente pasa pola vida e no no descubre. Ti tes hoxe esa oportunidade.